MAATALOUS

Jonkin verran aikaisemmista työkokemuksista on ollut hyötyä, mutta paljon on edelleen opittavaa. **MAITOTILALLISET SARI JA HARRI IKONEN, IVALO**

Maatila toi savolaisperheen Ivaloon

Seitsemänhenkinen savolaisperhe muutti vuosi sitten Ivaloon jatkamaan Palolan maitotilaa. Vuosi on ollut työntäyteinen ja vaatinut paljon uuden opettelua.

JUHA KAUPPINEN

Sari Ikonen palasi kotitilalleen. Kalla-vasikka on nelivuotiaan Sannin suosikki.

IVALO (MT)
Sari ja **Harri Ikonen** päättivät muuttaa Savosta viiden lapsensa kanssa jatkamaan Sarin isovanhempien aikoinaan perustamaa tilaa. Päätöstä edesauttoi palkkatöiden epävarmuus.

Puutarha-alalla työskennelleen Sarin työt olivat vahvasti painottuneet kesään. Aikoinaan Sari on käynyt myös maatalouskoulun.

Harri työskenteli Varkauden meijerissä sen lakkauttamiseen saakka. Viimeksi hän on ollut töissä metallialalla.

”Jonkin verran aikaisemmista työkokemuksista on ollut hyötyä, mutta paljon on edelleen opittavaa”, Ikoset pohtivat.

Pohjoisen metsästys- ja kalastusmahdollisuudet houkuttelivat myös.

Myös pojat, **Ville** ja **Arttu**, ovat tykänneet asua Ivalossa. Lehmätkin ovat heidän mielestään ”aivan kivoja”. Koulussa kaikki ovat keskenään kavereita.

Vanhaemäntä ja Sarin äiti **Ritva Palokangas** on mielissään tilan toiminnan jatkumisesta. ”Monet itkut olisi itketty, jos tilalle ei olisi tullut jatkajaa.”

Tilan töiden opettelu ottaa aikansa

Kun Sarin vanhemmat ottivat tilan hoitaakseen, siellä oli viisi lehmää. He ovat tehneet paljon työtä tilan kehittämisen eteen, ja Sarille ja Harrille siirtyi 27 lypsävän lehmän maitotila.

Tällä hetkellä navetassa on 33 lehmäpaikkaa, kun sonnikasvatuksesta on luovuttu.

”Vielä emme ole suunnitelleet laajentamista eivätkä suuret kehityssuunnitelmat ole ajankohtaisia. Nyt on monta rautaa tulessa ja uuden opettelu on vienyt paljon aikaa.”

Kiimantarkkailun Sari kokee hankalimmaksi työvaiheeksi.

Harri ja Sari Ikonen tavoitettiin pellolta kevättöistä.

> Nyt on monta rautaa tulessa ja uuden opettelu on vienyt paljon aikaa.«
>
> **SARI JA HARRI IKONEN**

> Monet itkut olisi itketty, jos tilalle ei olisi tullut jatkajaa.«
>
> **RITVA PALOKANGAS**

Jalostustavoitteista tärkeimmäksi hän listaa terveyden.

”Äiti on ollut suurena apuna. Neuvoja häneltä saa aina tarvittaessa”, Sari huokaisee helpottuneena.

”Alueen muut tilat ovat ottaneet meidät hyvin vastaan. Heiltä olemme saaneet lainata koneitakin”, Sari kiittelee.

Hän laskeskelee, että Ivalossa on puolisen kymmentä maitotilaa.

Palolan maitotilalla eletään kiireistä aikaa

Navetta on vanha parsinavetta, joka on vaatinut hieman remontointia. Myös pellot on täytynyt kunnostaa ja uusia. Lisäksi perhe rakentaa omakotitaloa pihapiiriin, jossa asutaan neljässä polvessa.

Ritva laittaa lapsenlapsensa, Villen ja Artun, opastamaan meidät tilan pelloille, jossa kevättyöt ovat kovassa vauhdissa.

”Säilörehusta täytyy saada mahdollisimman hyvälaatuinen ja riittävä sato, sillä ostorehut ovat kalliita. Apila ei näin pohjoisessa menesty montaa vuotta, eikä vilja kasva, joten väkirehuun menee väistämättä paljon rahaa”, Harri kertoo.

Palolan maitotilalla jäädään poikkeuksellisen lämpimän alkukesän jälkeen odottamaan sadetta, jotta nurmen kasvu pääsisi vauhtiin.

LAURA KYLMÄMAA

Vety lisää sikojen kasvua ja vähentää lannan hajua

Sikojen juomaveden vetykäsittelyn on havaittu parantavan sikojen päiväkasvua.

Alimetrics Oy:n tekemässä, Maatilatalouden kehittämisrahaston rahoittamassa kokeessa vedytettyä vettä saaneilla sioilla päiväkasvu oli 130 grammaa suurempi kuin vertailuryhmän käsittelemätöntä vettä saaneilla sioilla.

Ruhon lihaprosentti kuitenkin laski vetyä saaneilla sioilla.

Taloudellista hyötyä on tällöin vaikea laskea, kun lihaprosentin lasku poistaa osan kasvaneen painon tuomasta hyödystä.

Syötyä rehun määrää ei pystytty mittaamaan kokeen aikana, joten vaikutusta rehuhyötysuhteeseen ei tutkimuksessa arvioitu.

Kokeessa mitattiin myös sikojen suoliston mikrobitiheyttä.

Vedytysryhmän kokonaismikrobien määrää oli pienempi kuin kontrolliryhmän. Se voi kertoa, että paksusuolen bakteereilla on vähemmän ravintoa, eli vedytysryhmän eläimet ovat hyödyntäneet ravinnon paremmin.

Mikrobitiheyden ollessa paksusuolessa korkea eläin ei ole pystynyt ohutsuolessa käyttämään kaikkia rehun komponenteista, vaan ne päätyvät paksusuolen mikrobien ravinnoksi.

Myös kolibakteereita oli vetyryhmällä vähemmän kuin toisella ryhmällä.

Tutkimuksen taustalla olivat havainnot sikatiloilta, joilla on kokeiltu titaanioksidipohjaista vedenpuhdistusta liittämällä juomavesilinjaan metallioksidiseosta sisältävä putki. Myös koe tehtiin tällaista putkea käyttämällä.

Vedenpuhdistuksessa sivutuotteena veteen syntyy vetykaasua.

Menetelmän on havaittu vähentävän hajua sikalassa ja siksi putkea kutsutaan hajunpoistoputkeksi.

TUURE KIVIRANTA

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Nurmen lannoituksessa ei pidä viivytellä, vaikka olisi kuivaa

Osassa maata on tullut rankkoja sadekuuroja, osassa on edelleen rutikuivaa

Säilörehunurmi on syytä lannoittaa heti ensimmäisen sadon korjuun jälkeen, Yara Suomen johtava agronomi **Raimo Kauppila** sanoo.

Kyselyitä asiasta on hänen mukaansa tullut paljon. ”Kysellään, voiko tai pitääkö nurmi lannoittaa heti vai odottaa sateita.”

Kauppilan vastaus on yksiselitteinen: ei kannata odotella.

Yaran tekemien kokeiden mukaan lannoitteet liukenevat rakeesta täysin kuivassakin maassa muutamassa päivässä.

Mitä nopeammin lannoitus tehdään, sitä parempi: nurmikasvuston tyvellä on heti säilörehun korjuun jälkeen sen verran kosteutta, että se vauhdittaa ravinteiden liukenemista.

Vaikka maa olisi niin kuiva, ettei nurmi kasva, ravinteet liukenevat silti, hän sanoo. ”Ja kun vettä sitten tulee, nurmella on heti kasvuun lähtiessään käytettävissään lannoitetyppeä.”

Lannoiterakeet näyttävät joskus pysyvän maan pinnalla muuttumattomina pitkäänkin. Kauppilan mukaan se ei tarkoita sitä, etteivätkö ravinteet liukenisi.

Rakeiden kuljetus- ja käyttökestävyyttä on valmistusvaiheessa parannettu lisäämällä niiden pintaan öljyä ja talkkia. Ne pitävät rakeet erillään varastoinnin aikana ja varmistavat juoksevuuden.

Tämä rakeen tukiranka saattaa kestää kasassa, vaikka ravinteet sen sisältä ovatkin liuenneet, Kauppila kertoo. Sen huomaa, kun ottaa rakeen käteensä. Ehjän näköinen rae on pelkkä kuori.

SATU LEHTONEN

YARA SUOMI

Juuri korjatun nurmikasvuston tyvellä on heti korjuun jälkeen kosteutta, joka vauhdittaa ravinteiden liukenemista.

Lähes puolet nurmista kärsii pääravinteiden puutteesta

Lähes puolet Suomen nurmista kärsii nykyään pääravinteiden eli typen, fosforin tai kaliumin puutteesta, Yara Suomen kehityspäällikkö **Minna Toivakka** kertoo. Hän pohjaa tietonsa Artturi-säilörehuanalyyseihin ja Yaran Megalab-kasvianalyysien tuloksiin.

Vahvoilla nurmentuotantoalueilla peltojen viljavuusfosfori ja -kalium alenevat hänen mukaansa vuosi vuodelta.

Nyt nurmen ravinnetilannetta kannattaa miettiä tavallistakin tarkemmin, sillä viime kesän ja syksyn jäljiltä pellot olivat tyhjiä ravinteista, Toivakka sanoo.

Yksi merkki alilannoituksesta voi olla sadon alhainen raakavalkuainen.

Säilörehun hyvä raakavalkuainen on ratkaisevan tärkeää ruokinnassa, mutta se vaikuttaa myös nurmen kasvuun ja sadonmuodostukseen. Toivakka pitää 150–170 gramman raakavalkuaispitoisuutta kilossa kuiva-ainetta riittävänä sekä naudoille että nurmelle.

Nurmikasvuston vaaleus, epätasaisuus ja alhainen raakavalkuaispitoisuus johtui ennen aina typen puutteesta. Nyt syynä voi olla myös rikin puute, kun moni on siirtynyt rikittömiin lannoitteisiin.

Toivakan mukaan nurmen sopiva rikkilannoitus on 20–30 kiloa hehtaaria ja vuotta kohti.

Kaliumin puutetta esiintyy runsaasti Pohjanmaan rannikolta Lappiin. Nurmen ikääntyminen lisää kaliumin tarvetta.

Kaliumin puutteessa nurmi on lakoherkkä, lakastuu helteellä herkästi, sato alenee ja talvehtiminen heikkenee.

Toivakan mukaan nurmirehun kaliumpitoisuus ei saisi jäädä korjuuhetkellä ensimmäisellä sadolla alle 21 gramman kilossa kuiva-ainetta eikä toisella sadolla alle 24 gramman.

Karjatilalla myös eläinten seleenin tarve on muistettava lannoitteita valittaessa.

SATU LEHTONEN